

Årsplan 2023/2024

Espira Helldalsåsen

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	4
Barnehagens fagområder	4
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barnehagens formål og innhold	5
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	14
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	16
Barns medvirkning	19
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	20
Tilvenning av nye barn	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	22
Espira satsingsområder	23
Lokale satsinger	25
Vurderingsarbeid	26
Kontaktinformasjon	27

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

Om barnehagen

Espira Helldalsåsen barnehage åpnet juli 2003 og ligger i naturskjønne omgivelser i Sanddalsringen, mellom Midtun og Sædalen i bydel Fana i Bergen Kommune. Barnehagen har fire avdelinger med ca. 85 barn. Det er to småbarnsavdelinger med barn fra 0-3 år og to store avdelinger med barn fra 3-6 år. Avdelingene samarbeider tett på tvers av alder.

Barnehagen har fem stengte planleggingsdager i året. Vi følger Bergen Kommune sine veiledende planleggingsdager. For barnehageåret 2023/ 2024 er barnehagen stengt 16.08.23, 11.09.23, 03.11.23, 02.01.24 og 10.05.23 Alle barna skal ha minst 4 ukers ferie i løpet av barnehageåret, hvor 3 av disse må være sammenhengende i perioden 20.06-20.08. Barnehagen holder stengt i uke 28 og 29 sommeren 2024. I tillegg er barnehagen stengt julaften og nyttårsaften samt de røde helligdagene. Onsdag før påske stenger vi kl. 12.00. For mer informasjon viser vi til barnehagens vedtekter.

- Åpningstid kl. 07.00-17.00
- Åpent 12 måneder i året med unntak av to ukers sommeravvikling
- Vi har en kjøkkenansvarlig (utdannet klinisk ernæringsfysiolog) som tilbereder maten i barnehagen
- Spireportalen – egen kommunikasjonskanal mellom barnehagen og foreldre
- Gode tilbakemeldinger på utdanningsdirektoratet sin nasjonale brukerundersøkelse.
- Barnehagen samarbeider med SOS-barnebyer. Hvert år samler vi inn penger til barnehagen vår i Zimbabwe
- Facebook: Espira Helldalsåsen
- Instagram: espirahelldalsasen

For mer fakta om barnehagen, les her:

Espira Helldalsåsen barnehage - Barnehagefakta.no

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

I barnehagen vår har vi faste rutiner som gir forutsigbarhet og trygge rammer for barna. I tilvenningsperioden har vi startsamtale for å bli bedre kjent med barnet og familien. Vi har faste voksne og vikarer på avdelingene. Hver morgen blir barnet møtt av en kjent person. Vi deler opp barnegruppen for å kunne se hvert enkelt barn, og for å lettere kunne gi dem den omsorgen og nærheten de har behov for. Vi sørger for at barna ut fra alder og individuelle forutsetninger blir møtt med lydhørhet, innlevelse og vilje til samspill.

Samtlige i personalet har gjennom Espira blitt kurset i barnesyn. Vi jobber bevisst med hvilket syn vi har på barn. Hva tenker vi om dem? Hvordan kommuniserer vi med dem? På hvilken måte «ser» vi barna? Vi som voksne skal være bevisste på hvordan vi er i samspill med barna. Ved å diskutere, reflektere og lese faglitteratur jobber vi for å finne en felles plattform. Dette skal gjenspeiles i det daglige samværet med barna.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

- personalet har kunnskap og kompetanse om ulike typer lek
- organiserer hverdagen slik at vi ivaretar tid og rom for lek
- deltakende, observerende og støttende voksne
- bevisste voksenrollen
- vi deler barna i mindre lekegrupper
- fokus på vennskap, og jobber kontinuerlig med dette
- felles arrangement og tema
- deler inn rommet for å inspirere til ny og variert lek
- bruker skogen i nærområdet
- alle skal bli inkludert i lek

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Barna lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken. Mange barn lærer av å observere andre i lek, noe de må få tid og rom til å gjøre. For å hjelpe barna med å utvikle god lekekompetanse er vi til stede der barna leker.

- vi oppmuntrer, tilpasser, gir utfordringer og lar barna oppleve mestring
- ser verdien i hverdags situasjoner og hverdagsaktiviteter
- er undrende og engasjerte voksne sammen med barna
- uformelle og formelle lærings situasjoner
- samlingsstunder
- aldersinndelte grupper

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

- vi har gode rutiner og samtaler med barna som bidrar til å skape felles verdier og normer, som igjen er viktige for fellesskapet
- vi tar hvert enkelt barn på alvor
- på småbarnsavdelingene har hvert barn et hus med bilder av familien sin på veggen
- avdelingsbamse på storbarnsavdelingene som barna etter tur får med seg hjem. I etterkant får barna vise og fortelle litt fra hva de har gjort sammen med bamsen den helgen
- Espira drifter i samarbeid med SOS barnebyer en barnehage i Zimbabwe. I løpet av året har vi ekstra fokus på denne barnehagen. Vi viser bilder, har samtaler og snakker om hvordan det er å vokse opp i Norge sammenlignet med i Zimbabwe (og andre steder i verden). Vi har også innsamlingsaksjon en gang i året hvor pengene går til denne barnehagen. Gjennom dette arbeidet synliggjør vi og fremhever mangfold og ulikhet i verden. Her belyser vi også mangfoldet vi har i barnehagen.
- vi filosoferer og undrer oss sammen med barna gjennom ulike aktiviteter innenfor realfag

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt spill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt spill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

- vi er til stede og støtter barnet i leken
- viser empati, forklarer og viser det å være gode mot hverandre
- vi setter ord på barnas følelser og har bilder av ulike følelsesuttrykk på avdelingene
- personalet er ikke forutinntatt i konflikter. Alle skal få uttrykke sin side av saken
- som rollemodeller for barna viser de ansatte hvordan man selv prater til- og om andre
- vi har tilgjengelig pedagogisk materiell som handler om vennskap og sosial kompetanse, og "grønne tanker- glade barn", hjelp til å stimulere barn og unges tanke- og følelsesbevissthet
- vi er bevisste betydningen av oss voksne som rollemodeller. Barn speiler de voksne.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

- vi har kunnskap om barns språkutvikling
- bruker språket aktivt i hverdagssituasjoner
- vi leser mye bøker og har et lite bibliotek i barnehagen
- vi benytter oss av nærmeste offentlige bibliotek
- leser bøker i formelle og uformelle situasjoner
- leker med språket, rim og regler, sang og musikk på ulike språk
- spiller spill – for eksempel Alias og Lotto
- alderstilpassede grupper
- bruker kartleggingsverktøy ved behov
- samarbeider med PPS og andre aktuelle instanser
- Espira BLIKK (se side 26)
- personalet har blitt kurset i tegn-til-tale

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <p>Vi jobber kontinuerlig med hvordan vi skal bidra til å skape inkluderende og empatiske barn. Vi mener at et slikt arbeid er viktig for å forebygge mobbing i barnehagen. Gjennom hele barnehageåret jobber vi med sosial kompetanse i hverdags situasjoner. Vi har temasamlinger og vi leser bøker som omhandler vennskap. Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing. Toleranse og respekt skal være grunnleggende verdier i barnehagen. Personalet som rollemodeller skal bidra til at barna retter seg etter dette verdigrunnlaget. Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende miljø.</p>

- vi følger nøye med på barnegruppens og enkeltbarns trivsel og utvikling gjennom barnehagehverdagen, slik at alle barna skal ha det trygt og godt hos oss. Pedagogisk leder dokumenterer nødvendig informasjon i Spireportalen
- vi jobber daglig med å være tett på leken for å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre.
- gjennom Espira BLIKK vurderer vi barnehagens arbeid med omsorg, lek, læring, danning, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak
- vi samarbeider tett med PPS og andre instanser
- vi bruker kartleggingsverktøy for å fange opp barn under radaren. Dette gjør vi for å sikre at alle barna blir sett
- vi har gjennom møter og planleggingsdager reflektert over og diskutert hva som ligger i krenkelser og hvordan det kan se ut i praksis. Alle ansatte har fått mer kompetanse på området, og fått kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling.
- vi er bevisste den viktige rollen vår overfor barna. Her må vi tenke over væremåten vår, og hva vi gjør i hverdagen. Barna ser hva vi gjør, og tar gjerne etter oss. Derfor er det viktig at vi reflekterer over hva slags rollemodell vi ønsker å være, og hvilke holdninger og verdier vi ønsker å fremme når vi er sammen med barna.
- vi har nulltoleranse for krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering
- vi griper inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser
- barnehagen har egne handlingsplaner som gjelder med mistanke om omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep hos barn
- barnehagen er med i et undervisningsprogram som heter «Stine Sofies Barnehagepakke». Målet med programmet er å styrke de ansatte slik at de settes enda bedre i stand til å identifisere når et barn er utsatt for vold eller overgrep, og handle på bakgrunn av denne kunnskapen
- «gledning» - et verktøy for livsmestring og helse. Gledning handler om å fokusere på det vi vil ha mer av, og at små handlinger i hverdagen kan utgjøre store forskjeller.
- et godt samarbeid med foreldrene er viktig for oss for å sikre oss at barna har det trygt og godt i barnehagen. Like viktig er et godt foreldresamarbeid dersom man får kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt.
- det er utarbeidet egne rutiner dersom et barn ikke har et trygt og godt psykososialt miljø og dersom en ansatt krenker et barn
- styrer har en overordnet plan for et godt psykososialt miljø

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

I vår barnehage har barna innflytelse på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres. Vi er opptatte av å være fleksible voksne og imøtekomme barnas behov. Å gi barn medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. Det handler i stor grad om en pedagogisk praksis der vi sikrer at alle sine stemmer blir hørt, og at alle opplever at de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverd og respekt for hverandre. De skal bli spurt, lyttet til og akseptert som kompetente. Vi tar hensyn til barnets mening så langt som mulig ut fra barnets alder og modning.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Vi legger stor vekt på å skape et nært og godt samarbeid med barnas foreldre og foresatte. Sammen skal vi alltid ha barnas beste som mål. Den viktigste kontakten vi har med barnas hjem er den daglige kontakten ved henting og levering. Vi er opptatte av at både barn og foreldre skal oppleve at de blir tatt godt imot om morgenen og når barnet blir hentet.

- tilvenningssamtale for nye barn på avdelingen i starten av barnehageåret
- to foreldresamtaler i året og ved behov
- et foreldremøte i året
- barnet blir møtt av en kjent voksen i garderoben og vi ønsker velkommen med navn
- når barnet skal hjem fra barnehagen støtter personalet barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært
- kommunikasjon preget av åpenhet. Lytte til foreldre som er eksperter på egne barn.
- vi kommuniserer med foresatte i Spireportalen (meldinger, beskjeder, bilder og ukeplan)
- samarbeid med FAU og SU
- brukerundersøkelser
- sosiale sammenkomster som FN-dag, Lucia-markering og sommerfest

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Det å begynne i barnehagen er en overgang for både barn og foresatte. Foresatte skal – kanskje for første gang, overlate barnet til andre omsorgspersoner. En god tilvenningsperiode er viktig for at barnet skal få en god start i barnehagen. For å få til en trygg og god oppstart for både barn og foresatte følger Espiras barnehager en «småspirestandard» for oppstart i barnehage.

Vi inviterer til informasjonsmøte før sommeren, for foresatte til barn som skal starte i barnehagen neste barnehageår. Her får de også utlevert skriv fra barnehagen med diverse informasjon. I tillegg får barnet et velkomstbrev fra avdelingen. Dersom barnets foresatte ikke har anledning til å komme på møtet, så vil de få tilsendt dette i posten eller utlevert ved besøk i barnehagen. Dette gjelder også dersom et barn får tilbud om barnehageplass ved et senere tidspunkt i løpet av barnehageåret. Barn og foresatte får tilbud om å komme på besøk i barnehagen før oppstart. Avdelingen vil også ta kontakt med barnets hjem når det nærmer seg barnehageoppstart.

Barn og foresatte kan ha ulike behov ved oppstart i barnehagen, og barnets behov skal få styre tilvenningstiden. Det er viktig, fordi alle barn (og foresatte) er ulike. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg varierer. Dette avhenger av barnets personlighet, alder og tidligere erfaringer, foresattes reaksjoner og hvordan barnet blir møtt av de andre i barnehagen.

Tid og ro i tilvenningsfasen er viktig for at barn skal ha mulighet til å etablere trygge og nære relasjoner. Barnehagen vil ha en voksen, som har spesielt ansvar for barnet og for kontakten med barnets foresatte. Men det er viktig at alle voksne er involvert, og blir kjent med barnet den første tiden.

En tett dialog med barnets foresatte er viktig under tilvenningen. Ved et nært og godt samarbeid, sørger vi sammen for en god oppstart i barnehagen. Tilvenningsperioden for barnet slutter ikke den dagen barnet er en hel dag i barnehagen alene uten foresatte, men når barnet har falt til ro og føler seg trygg, også når foresatte ikke er til stede. Når barnet har gått en stund i barnehagen, inviterer vi barnets foresatte til startsamtale.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Det å bli skolespire er noe barna ser frem til i flere år. Vi er opptatt av at barna skal bli selvstendige, få god sosial kompetanse, bli trygge på seg selv og ikke minst ønsker vi at de skal få et fantastisk siste år i barnehagen. Skolespirene får være med på blant annet: topturer i byfjellene, gruppedager, Espira lekene, skidag dersom det er snø og mange andre gøyе aktiviteter og utflukter. I starten av skolespireåret får barna utdelt en egen skolespiresekk med diverse innhold.

Vi samarbeider tett med skolene i nærområdet. Vi drar på besøk til noen av dem og blir kjent på lekeplassen. Av og til får vi også muligheten til å komme på omvisning inne på skolen og skolefritidsordningen. På våren blir vi invitert til samarbeidsmøte på de ulike skolene og vi inviterer til aktuelle skolene til overføringsmøter i barnehagen.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Språk

Vi legger til rette for at alle barna blir inkludert i språkstimulerende aktiviteter gjennom barnehagehverdagen. Vi bruker språket aktivt i hverdagsituasjoner sammen med barna og har fokus på den gode samtalen. Vi spiller også mye spill på storbarnsavdelingene som krever at barna må samarbeide og kommunisere med hverandre. Ellers preger sang og musikk mye av hverdagen vår, og vi leker med språket i form av rim og regler. Vi teller på ulike språk som representerer mangfoldet i barnehagen samt lytter til musikk på de ulike språkene.

Vi leser mye bøker sammen med barna, både i små og i store grupper. Vi er opptatt av god barnelitteratur og vi har mange gode bøker som vi kan lese sammen med barna. Vi har også vårt lille bibliotek i barnehagen. I samlingsstunder bruker vi varierte formidlingsformer i form av bøker, sang og fortellinger med visuelle hjelpemidler. Barna inviteres til ulike typer samtaler der de får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.

Personalet har også blitt kurset til tegn til tale. Dette er et kommunikasjonssystem hvor man bruker tegn med hendene som støtte til talen og hukommelsen. Bruk av tegn til tale er til hjelp for barn med sen språkutvikling, og ikke minst positivt for flerspråklige barn (og foreldre). Det kan også bidra til at de yngste barna klarer å uttrykke seg tidligere og stimulerer språkutviklingen til alle barn.

Realfag

I barnehagen vår har vi tilgjengelig utstyr fra forskerfabrikken. Dette er en læringsarena som har barns naturlige forskertrang og nysgjerrighet som utgangspunkt. Vi bruker dette aktivt i aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene. Gjennom å studere naturen og gjøre spennende eksperimenter undrer vi oss sammen med barna. Vi tar med oss utstyr fra forskerfabrikken og bruker dette i ulike lærings situasjoner, både inne og ute.

Bevegelse

Vi vet at gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Vi legger til rette for at alle barn kan få oppleve trivsel, bevegelsesglede, motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Vi gir dem tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer hvor de kan videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse.

Her er vi så heldige at vi har en unik beliggenhet med skogen som nærmeste nabo. Rett ved barnehagen har vi to naturlekeplasser. Her er det disse, gapahuk, grillplass, klatrestativ, og mye mer. Skogen gir oss fantastiske muligheter og vi vet å gripe dem. Her gjør barna sine egne opplevelser og bevegelseserfaringer gjennom kroppslig lek, året rundt. Rett utenfor gjerdet har vi også en fotballbane som vi bruker aktivt. Vi går ellers jevnlig på tur i nærområdet, både avdelingsvis og gruppevis. Her varierer vi mellom å gå i skogen eller på tur til en lekeplass.

På barnehagens uteområde har vi mange sykler som er svært populære blant barna. I løpet av barnehageåret har vi også sykkel dager hvor barna får ta med seg sin egen sykkel eller sparkehjul hjemmefra.

Lokale satsinger

Hva

Pedagogisk lekemiljø.

I vår barnehage har vi et ekstra fokus på utforming av inspirerende lekemiljø.

Hvorfor

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens verdi skal anerkjennes.

Personalet skal;

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- fremme et inkluderende miljø der alle barn skal kunne delta i og erfare glede i lek

Hvordan

- vi tar tak i barnas interesser, og skaper et rikt lekemiljø i barnehagen for og sammen med barna. Leker og materiell er synlige og tilgjengelige for barna
- vi hjelper barn som har utfordringer med å komme inn i og opprettholde lek
- vi har en aktiv og støttende rolle som bidrar til at barna videreutvikler leken. Her bidrar vi med å utvikle barnas forståelse for lekeregler (f.eks. turtaking, forhandlinger, inkludering, og uskrevne spilleregler)
- vi skal alltid tenke at rommene er i konstant utvikling
- vi setter av tid til å videreutvikle rommene slik at lekemiljøet til enhver tid er tilpasset barnas behov

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Observasjon og vurdering av egen praksis, både fra oss selv og eksternt. I Espira Helldalsåsen jobber vi aktivt med Espira BLIKK gjennom barnehageåret, hvor vi reflekterer rundt vår egen pedagogiske praksis. I tillegg til Espira BLIKK legger vi også stor vekt på foreldrenes grad av tilfredshet med tilbudet vi gir. Her benytter vi oss av Utdanningsdirektoratet sin nasjonale brukerundersøkelse for å få en pekepinn videre. Vi tar med oss foreldrenes svar og innspill som kommer fra undersøkelsen når vi utarbeider mål for den videre utviklingen av barnehagen. Andre viktige ledd i vurderingsarbeidet er utviklingssamtaler for de ansatte, og ikke minst tilbakemeldinger på foreldresamtaler.

I planlegging og evaluering av arbeidet støtter vi oss til rammeplan for barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2017) og årsplanen til Espira Helldalsåsen barnehage. Gjennom planlegging, vurdering og dokumentasjon sikrer vi oss at vi er innom alle fagområdene i løpet av uken. Dette gjør vi på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager, i tillegg til pedagogenes egen planleggingstid. Dokumentasjon av arbeidet er hovedsakelig i form av rapporter på Spireportalen, barnehagen sin kommunikasjonskanal med foreldre og foresatte.

Kontaktinformasjon

Styrer	Ingvild Ygre Herland
E-post	styrer.helldalsasen@espira.no
Telefon	55 11 03 80/ 924 56 825
Adresse	Sanddalsringen 260, 5225 Nesttun

Avdelingene

Revehiet	92834074
Bjørnehulen	92877124
Ekornbarna	92887628
Pinnsvinbarna	92473240

